

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 109/19
Люксембург, 12 септември 2019 г.

Решение по дело C-683/17
Cofemel – Sociedade de Vestuário, SA/G-Star Raw CV

Авторскоправната закрила не може да бъде предоставяна на модели само защото, надхвърляйки полезната цел, за която служат, произвеждат специфично естетическо въздействие

Моделите трябва да са израз на оригинални произведения, за да се ползват от такава закрила

Supremo Tribunal de Justiça (Върховен съд, Португалия) е сезиран със спор между дружествата Cofemel – Sociedade de Vestuário, SA (наричано по-нататък „Cofemel“) и G-Star Raw CV (наричано по-нататък „G-Star“), и двете извършващи дейност в сектора на проектирането, производството и търговията с облекла. Спорът се отнася до зачитането на авторските права, предявени от G-Star, което упреква Cofemel, че произвежда и продава дънкови панталони, сиутшърти и тениски, чийто дизайн е копие на някои от неговите собствени модели.

Закрилата на интелектуалната собственост от правото на Съюза се осигурява по-специално на произведенията, на чиито автори се гарантира, по силата на Директивата за авторското право¹, изключителното право да разрешават или забраняват възпроизвеждането, публичното разгласяване и разпространението. Паралелно, други актове на вторичното право на Съюза² осигуряват специална закрила на промишления дизайн.

В този контекст Supremo Tribunal de Justiça изтъква, че Código do Direitos de Autor e dos Direitos Conexos (Кодекс на авторските права и сродните права) включва промишлените дизайни в списъка на произведенията, които могат да се ползват с авторскоправна закрила, но не уточнява изрично какви условия трябва да са изпълнени, за да може дадени обекти, преследващи полезна цел, действително да се ползват от такава закрила. Тъй като по този въпрос няма консенсус в португалската съдебна практика и доктрина, Supremo Tribunal de Justiça иска от Съда по същество да установи дали Директивата за авторското право не допуска дадено национално законодателство да предвижда предоставянето на тази закрила, щом е изпълнено специално условие, че промишлените дизайни, надхвърляйки полезната цел, за която служат, трябва да произвеждат специфично естетическо въздействие.

С постановеното днес решение Съдът отговаря утвърдително на този въпрос.

В това отношение Съдът припомня, най-напред, постоянната си съдебна практика, че **всеки оригинален обект, който е израз на собствено интелектуално творение на неговия автор, може да се квалифицира като „произведение“ по смисъла на Директивата за авторското право.**

¹ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 2001 г., стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).

² Директива 98/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 1998 година относно правната защита на индустриални дизайни (ОВ L 289, 1998 г., стр. 28; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 24, стр. 106) и Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността (ОВ L 3, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 70)

По-нататък, Съдът изтъква, че съвкупност от актове на вторичното право на Съюза въвежда специална закрила за промишлените дизайни, като същевременно предвижда, че тази специална закрила може да се прилага кумулативно с общата закрила, осигурявана от Директивата за авторското право. **Следователно даден промишлен дизайн може в конкретен случай да се квалифицира и като „произведение“.**

С оглед на посоченото, Съдът подчертава, че **закрилата на промишлените дизайни, от една страна, и закрилата, осигурявана от авторското право, от друга страна, преследват различни цели и се уреждат от отделни режими.** Всъщност първата цели защитата на обекти, които, макар да са нови и индивидуализирани, имат утилитарен характер и са предвидени за масово производство. Освен това тя се прилага за ограничен срок, който дава възможност да се постигне възвръщаемост на инвестициите, необходими за създаването и производството на тези обекти, без обаче да възпрепятства прекомерно конкуренцията. От своя страна закрилата във връзка с авторското право, чиято продължителност е значително по-голяма, се прилага само за обектите, които заслужават да бъдат квалифицирани като произведения. В този контекст, **предоставянето на авторскоправна закрила на вече защитен като промишлен дизайн обект не може да накърнява съответните цели и ефективността на тези два режима, поради което кумулативното предоставяне на такава закрила е допустимо само в определени случаи.**

Накрая Съдът изяснява, че **естетическото въздействие, което може да бъде произведено от даден промишлен дизайн, не представлява релевантен елемент, за да се определи дали в конкретен случай този промишлен дизайн може да се квалифицира като „произведение“, щом като това естетическо въздействие е резултат от неминуемо субективното усещане за красота на всяко лице, което гледа съответния промишлен дизайн.** Напротив, тази квалификация изисква да се докаже, от една страна, **наличието на обект, който може достатъчно точно и обективно да бъде идентифициран,** и от друга страна, че **този обект представлява интелектуално творение, което отразява свободата на избор и личността на неговия автор.**

Следователно обстоятелството, че дадени модели произвеждат, надхвърляйки полезната цел, за която служат, специфично естетическо въздействие, само по себе си не позволява квалифицирането на такива модели като „произведения“.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293